

Công thức viết phương trình đường tròn

I. Lý thuyết tổng hợp.

- Phương trình đường tròn tâm $I(a; b)$ và bán kính R được viết dưới dạng:

$$(x - a)^2 + (y - b)^2 = R^2$$

- Phương trình $x^2 + y^2 - 2ax - 2by + c = 0$ là phương trình đường tròn nếu $a^2 + b^2 - c > 0$.

II. Các công thức.

- Cho đường tròn tâm $I(a; b)$ và bán kính R , phương trình đường tròn là:

$$(x - a)^2 + (y - b)^2 = R^2$$

- Cho đường tròn đi qua ba điểm $A(x_1; y_1)$, $B(x_2; y_2)$, $C(x_3; y_3)$, phương trình được xác định dưới dạng $x^2 + y^2 - 2ax - 2by + c = 0$ với ba hệ số a, b, c thỏa mãn điều kiện $a^2 + b^2 - c > 0$ là nghiệm của hệ phương trình:

$$\begin{cases} x_1^2 + y_1^2 - 2ax_1 - 2by_1 + c = 0 \\ x_2^2 + y_2^2 - 2ax_2 - 2by_2 + c = 0 \\ x_3^2 + y_3^2 - 2ax_3 - 2by_3 + c = 0 \end{cases}$$

III. Ví dụ minh họa.

Bài 1: Cho đường tròn (C) tâm $I(2; 3)$ và bán kính $R = 5$. Viết phương trình đường tròn (C).

Lời giải:

Biết đường tròn (C) tâm $I(2; 3)$ và bán kính $R = 5$, ta có phương trình đường tròn:

$$(x - 2)^2 + (y - 3)^2 = 5^2$$

$$\Leftrightarrow (x - 2)^2 + (y - 3)^2 = 25$$

Bài 2: Cho đường tròn (C) tâm $I(-1; 4)$ và bán kính $R = 8$. Viết phương trình đường tròn (C).

Lời giải:

Biết đường tròn (C) tâm I(-1; 4) và bán kính R = 8, ta có phương trình đường tròn:

$$(x - (-1))^2 + (y - 4)^2 = 8^2$$

$$\Leftrightarrow (x + 1)^2 + (y - 4)^2 = 64$$

Bài 3: Cho đường tròn (C) đi qua ba điểm A(1; 4), B(6; 3) và C(6; -1). Viết phương trình đường tròn (C).

Lời giải:

Ta có đường tròn (C) đi qua ba điểm A(1; 4), B(6; 3) và C(6; -1)

$$\begin{cases} 1^2 + 4^2 - 2.1.a - 2.4.b + c = 0 \\ 6^2 + 3^2 - 2.6a - 2.3b + c = 0 \\ 6^2 + (-1)^2 - 2.6a - 2.(-1)b + c = 0 \end{cases}$$

$$\Leftrightarrow \begin{cases} -2a - 8b + c = -17 \\ -12a - 6b + c = -45 \\ -12a + 2b + c = -37 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 3 \\ b = 1 \\ c = -3 \end{cases} \quad (\text{thỏa mãn điều kiện } a^2 + b^2 - c > 0)$$

Vậy phương trình đường tròn (C) là: $x^2 + y^2 - 6x - 2y - 3 = 0$.

IV. Bài tập tự luyện

Bài 1: Cho đường tròn (C) tâm I(-2; 1) và bán kính R = 2. Viết phương trình đường tròn (C).

Bài 2: Cho đường tròn (C) đi qua ba điểm A(4; 4), B(1; 2) và C(6; -1). Viết phương trình đường tròn (C).